

KOMISJA OPINIUJĄCA

L. dz. /pf.

SPRAWA: Generała Porucznika ROMERA Jana

DOWODZIŁ: I Armja od dnia 22.7.20r. Rozk. Nacz.Dow.Nr.6635/Vpf.G. do dnia 29.7.20r. Rozkaz Nacz.Dow. 7010/Vpf.G. godz.18-ta

ZARZUT: "Odeignięcie z Osowca w przededniu ataku przez jedną dywizję piechoty i korpusu kawalerji wiekszej czesci obsady twierdzy co spowodowało przedwezczesny upadek tej waznej bramy wpaadowej zwlascza że wkrótce po wydaniu tego rozkazu wydał Gen. ROMER kontr order tak że 101.p. nadarmo maszerował tam i nazad gdy flankę I-ej Armji miał bronie" /Meldunek Dtwa Fr.Pół.-Wschodniego z dnia 5 sierpnia Nr.3008/III./

Niniejsza sprawa zgodnie z art. 1 Rozkazu Oficerskiego Naczelnego Dowództwa Nr. 25. z dnia 20 wrzesnia 1920rr. podlega kompetencji N.W.K.O.-

Dowództwo 4-ej Armji Oddział II.

Przedmiot:

TREŚĆ:

poufne.

Uchwała w sprawie Gen. Ramera.

Nac. Kłob. przez Szefa Sztabu Gen ~ 1

Uchwała (rat do 1) ~ 2

Gen por Jan Ramer odob. Nac. Kontroli Wojsk. ~ 3

Gł. Poczta polowa № IV, 19 godzina

Referent:

Szef Oddz. II:

Szef Sztabu:

24/11

Dowódca:

Nr.

57/11

V. p. e.

Skontro

Czystopis

Sprawdzenie

Odsyłka

Załącznik

Otrzymał

Załączyć:

1

W protokole przedstawiam
 uchwałę Nac. Wojsk. Kom.
 (poczynając w sprawie
 woliągnięcia z 26. lipca b. r. przez
 ówczesnego dowcę 4. armji
 Gen. por. Jana Ramera
 większej części obsady
 twierdzy - wraz z dowcym
 ewentualnie
 akt protokolu

W Najwyższej Wzrost. Rad. Opinia,
 jej paragraf na posiedzeniu
 w dniu 23. 11. b. r. w Warszawie,
 w sprawie okoliczności z Ossowca
 dnia 26. lipca b. r. → przy wczesnego
 dowodów i innych jur. par. Fama
 Rameca - większej części obsady
 twierdzy - jedynegożemni następca

Uchwata:

Okoliczności większej części M. par.
 z Ossowca przy dowodach i innych
 nie było w asowimie, a to
~~z następnych powoław:~~

Stoty:

1. Zatrza Ossowca miata bondra
 wojnie ~~scie obrotne~~ radami,
 ostony flanka li dwostkiej, z którego

NAJWYŻSZA WOJSKOWA

KOMISJA OPINUJĄCA

L.dz. 57 /Pf.

Warszawa dn. 23 listopada 1920r.

NACZELNY WÓDZ

Warszawa.

Przez Szefa Sztabu Gen.

W załączeniu przedkładam uchwałę Najwyższej Wojskowej Komisji Opinującej w sprawie odcięcia z OSSOWCA dnia 26 lipca b.r. większej części obsady twierdzy przez ówczesnego dowcę 1 armji Gen. Per. Jana ROMERA.

Akt załączony.

Przewodniczący N.W.K.O.

Generał Broni.

Warszawa dn.23 listopada 1920r.

W Najwyższej Wojskowej Komisji Opinującej po-
wzięto na posiedzeniu w dniu 23.11.b.r. w WARSZAWIE
w sprawie odcięcia z ~~OSSOWCA~~ dnia 26 lipca b.r.
większej części obsady ~~twierdzy Ossowca (Włocławek)~~
węg 1 armji Gen.Per. Jana ROMERA-jednocześnie nastę-
pującą

*Volciitar Ossowca
(Grajewo-Ossowca-
Włocławek)*

U C H W A Ł Ę :

Odcięcie większej części 101 pp. z OSSOWCA
przez dowtwe 1 armji nie było uzasadnione, a spowodowa-
ne błędną oceną sytuacji.

M O T Y W Y :

1. Załoga OSSOWCA miała bardzo ważne zadanie osłó-
ny flanki litewskiej, z którego powodu rola powie-
rzona Ppłk. KOPIE posiadała szczególne znaczenie.

2. Sciągnięcie wszystkich sił do rejonu BIAŁYSTOK
nawet przy osłabieniu OSSOWCA mogłoby być uzasadnie-
nem tylko w tym wypadku, gdyby Gen.ROMER pod BIAŁYM-
STOKIEM dążył do walki rozstrzygającej.

N.W.K.O. przyszła jednak do przekonania, że roz-
chodziło się w tym wypadku o walkę mającą na celu
zyskanie ^{tylko} na czasie, a zatem uważa uderzenie 101 pp.
z OSSOWCA przez KNYSZYN za dywersję.

/Dotyczący rozkaz 1 armji mówi o dopomożeniu gru-
pie Gen.ZELIGOWSKIEGO /.

Zaznaczyć należy, że podporządkowanie Grupy Ppłk

KOPY dowtwa-1 armji nastąpiło za zgodą przeło-
żonych dowództw.

J. Lesiewicz
Generał Por.

Lygn. Lisiewicz
Generał Por.

~~*Requiesce*~~
W zast. Szefa Sztabu Gen.
Major p.d.Szt.Gen.
Szef Sztabu Gen.

Przewodniczący
J. Haler
Generał Broni.

KOMISJA OPINJUJĄCA
przy

NACZELNYM WODZU

L.dz. 57/Pf.

W Najwyższej Wojskowej Komisji Opinującej powzięto na posiedzeniu w dniu 23.11.b.r. w WARSZAWIE w sprawie odciągnięcia dnia 26. lipca b.r. większej części obsady odcinka OSSOWCA/Grajewo-Ossowiec-Wizna/ przez ówczesnego dowódcę 1.armji Gen. Por. Jana ROMERA-jednocześnie następującą

U C H W A Ł Ę

Odciągnięcie większej części 101 p.p. z OSSOWCA przez dowtvo 1.armji nie było uzasadnione, a spowodowane błędną oceną sytuacji.

M O T Y W Y :

1. Załoga OSSOWCA miała bardzo ważne zadanie osłony flanki litewskiej, z którego powodu rola powierzona Podpułkownikowi KOPIE posiadała szczególne znaczenie.

2. Sciągnięcie wszystkich sił do rejonu B I A Ł Y S T O K nawet przy osłabieniu O S S O W C A mogłoby być uzasadnione tylko w tym wypadku, gdyby Generał ROMER pod B I A Ł Y M S T O K I E M dążył do walki rozstrzygającej.

N.W.K.O. przyszła jednak do przekonania, że rozchodziło się w tym wypadku o walkę mającą na celu zyskanie tylko na czasie, a zatem **uważa** uderzenie 101 p.p. z O S S O W C A przez KNYSZYN za dywersję.

/ Dotyczący rozkaz 1.armji mówi o dopomożeniu Grupie Generała ZELIGOWSKIEGO /

Zaznać należy, że podporządkowanie Grupy Podpułkownika KOPY

dowtwu 1. armji nastąpiło za zgodą przełożonych do-
wództw.-

J. Leszczyński
Generał Por.

Ludwik Sielicki
Generał Por.

10. 2.
Mieczysław
Kielinowski
Szef. Sztabu Gen.

Przewodniczący N.W.K.O.

J. Haler
Generał Broni.

Po otrzymaniu wyjaśnień NACZELNEGO WODZA z dnia 20.IV. 1921r.
Najwyższa Wojskowa Komisja Opiniująca, niezmieniając swej poprzed-
niej opinji odnośnie do odcięcia większej części 101 p.p.z od-
cinka OSSOWCA - uważa sprawę za załatwioną.

Warszawa dn. 6-go maja 1921r.

Przewodniczący N.W.K.O.

J. Haler
GENERAL BRONI.-

ODPIS.

NAJWYŻSZA WOJSKOWA
KOMISJA OPINUJĄCA
przy
NACZELNYM WODZU.

Warszawa, dn. 23 listopada 1920.

L. dz. 57/Pf.

W Najwyższej Wojskowej Komisji Opinującej powzięto na posiedzeniu w dniu 23. XI. b. r. w WARSZAWIE, w sprawie odcięcia dnia 26. lipca b. r. większej części obsady odcinka OSSOWCA /Grajewo-Ossowiec-Wizna/ przez ówczesnego dowódcę 1. Armji Gen. Por. Jana ROMERA - jednogłośnie następująca

U C H W A Ł Ę

Odcięcie większej części 101. p. p. z OSSOWCA przez Dtwo 1. Armji nie było uzasadnione, a spowodowane błędną oceną sytuacji.

M O T Y W Y :

1./ Załoga OSSOWCA miała bardzo ważne zadanie osłony flanki litewskiej, z którego powodu rola powierzona Podpułkownikowi KOPIE posiadała szczególne znaczenie.

2./ Ściągnięcie wszystkich sił do rejonu BIAŁYSTOK, nawet przy osłabieniu OSSOWCA, mogłoby być uzasadnione tylko w tym wypadku, gdyby Generał ROMER pod BIAŁYMSTOKIEM dążył do walki rozstrzygającej.

N.W.K.O. przyszła jednak do przekonania, że rozchodziło się w tym wypadku o walkę, mającą na celu zyskanie tylko na czasie, a zatem uważa uderzenie 101. p. p. z OSSOWCA przez KNYSZYN za dywersję.

/Dotyczący rozkaz 1. Armji mówi o dopomożeniu Grupie Generała ŻELIGOWSKIEGO./

Zaznaczyć należy, że podporządkowanie Grupy Pod-

pułkownika KOPY Dowództwu 1. Armji nastąpiło za
zgoda przełożonych Dowództw.-

Generał Por.

/-/ Zygmunt Zieliński

Generał Por.

Szef Sztabu Gen.

Przewodniczący N.W.K.O.

/-/ J. HALLER m.p.

Generał Broni.

Po otrzymaniu wyjaśnień NACZELNEGO WODZA z dnia 20.IV.
1921 r. Najwyższa Wojskowa Komisja Opiniująca, nie zmieniając
swej poprzedniej opinji odnośnie do odciągnięcia większej
części 101.p.p. z odcinka OSSOWCA - uważa sprawę za załat-
wioną.-

Warszawa, dn. 6-go maja 1921 r.

Przewodniczący N.W.K.O.

/-/ J. HALLER m.p.

Generał Broni.

Za zgodność odpisu:

powodn rola powierzona ppłk.
Ropusi posiadłta znaczną
kwaterę.

~~Dowódca 1 armji byto do zadanie~~
~~zadanie.~~

2. Sięgając do ^{rysunku} ~~siatki~~ ^{siatki} ~~siatki~~ ^{siatki} ~~siatki~~
~~siatki~~ ~~siatki~~ ~~siatki~~ ~~siatki~~ ~~siatki~~
~~siatki~~ ~~siatki~~ ~~siatki~~ ~~siatki~~ ~~siatki~~
ostabiem Ossowca moztaby być
wzawiniarem tylko w tym wypadku
gdyby Gen Romer pożyczył do walki
rozstrzygającej pod Biatymstakiem

W. H. R. C. przysta jednako do
mekanizmu z rozchodzo się
w tym wypadku o walkę mojąca
nie celu zyskaniu na czasie, a

ratem moim użyciem 10 pp. z
Ossowca przez Buzynę za dywersję.

(Dotyczy roszczeń 1 armji nowi o
doprowadzenie grupy Gen Zeli gawskiego.)

Wzruszenie i wolez ię powstawać
wobec guszy psukka. Kopy
dowodu i anji następnie za rygor
mistrz anych dowodów?

Gen por.

Gen por.

~~W~~ w zastępczości Szefa Sztabu;
mój p.d. sz. Gen.

Przewodniczący.

3.

Kawi adwoni a sz Pana Generata
ie raport Jego i dnia 9. września
b. r. w sprawie „oproszenia Asowca”
zastat pnr W. H. R. O. rozpatwany
i rozpisywany.

Doty orzecia uchwało mistrzom
b. c. i. Kureksem W. i. K. a. w. i.

Szef Sztabu
m.

mój p.d. sz. Gen.

Dowództwo 4-ej Armji Oddział II.

NAJWIĘKSZA KOMISJA WOJSKOWA
OPINIOTWÓRCZA

Przedmiot:

TREŚĆ: poufne.

Gen. por. Jan Romer wolon. Naczelnej Kontroli Wojskowej

Gł. Poczta polowa № IV, 19 godzina

Referent: Szef Oddz. II:

Szef Sztabu:

20/nd

Dowódca:

Nr.

57/ppf

V. p. e.

Skontro

Czystopis

Sprawdzenie

Odsyłka

Załącznik

Otrzymał

Załączyć:

1
 W sprawie walkiagnicia
 z Ossowca dnia 20. 7. 20 r.
 wistany cz. 101 pp.
 pmer Pana Generata jako ^{inwersyjny}
 dowcy 1 armji, uprzedza sy
 w nawiadomieniu W. W. R. O.
 1. Był rozkaz W. S. W. W. W.
 Nr 3203 z dnia 21. 7. 20 r.
 w utworzeniu linii obrony
 Grajewo - Ossowca - Wina
 m. Wancw - Orhanba - Rusc
 Lutowisk - i obszła tej linii
 pmer oddziaty ochotnicze
 byt Pana Generata wiaowany;
 2. Jaku wiadomosc

--- UCHWAŁA ---

w sprawie odejścia 101 pułku piechoty z OSSOWCA, przez ówczesnego dowódcę 1-ej armji Generała Porucznika Jana ROMERA.

Na posiedzeniu w dniu 23. listopada b.r. powzięła N.W.K.O. w powyższej sprawie następującą uchwałę: /dalej czytaj załącznik Nr. 1./

W międzyczasie wpłynęło do N.W.K.O. na dotyczące zapytanie Komisji od Gen. ROMERA następujące pismo /dalej czytaj załącznik Nr. 2./

Powyższe pismo w niczem nie zmienia brzmienia powziętej uchwały, a to z następujących powodów:

a/Chociaż jak to Gen.ROMER melduje i jak to z aktów Dztwa Frontu Płn.-Wschodniego i z aktów Dztwa 1-ej armji /Dziennik oper./wynika rozkaz M.S.Wojsk. Nr.3203 z dnia 21 lipca b.r. przez Dztwo Frontu Dztwu 1-ej armji istotnie nie został podany do wiadomości -podaje Gen.ROMER sam, że ogólne zadanie Grupy Ppłk. KOPY było jemu wiadome.

b/Zakazawienie Dztwa 1-ej armji o podporządkowaniu 101 pp. Dztwu 1-ej armji, nastąpiło przez Dztwo Frontu bez zastrzeżeń, oraz że Gen. ROMER do dysponowania 101 pułkiem p. był uprawnionym, zostało w aktach stwierdzone i przy sformułowaniu uchwały wzięte pod uwagę.

c/Wiadomości o nieprzyjacielu jakie Dztwo Armji posiadało i jakie mogło mieć, zostały przez Komisję rozpatrzone .

d/Twierdzenie Gen.ROMERA, że Dztwo armji dowiedziało się wogóle dopiero w kilka godzin po daniu rozkazu Ppłk. KOPIE, o grupie Płk.ZAGÓRSKIEGO, ^{prawdopodobnie pomyłka} ~~nie~~ jest ~~ściśle~~, gdyż:

Prośba skierowana przez Dztwo 1-ej armji dnia 26.7 .b .r. o podporządkowanie 101 pp. mówi również o grupie Płk.ZAGÓRSKIEGO. do dowództwa frontu

Odnośnym zawiadomieniem Dztwa Frontu została Dztwu 1-ej armji podporządkowana tak ^{grupa} Ppłk. KOPY, jak i Płk.ZAGÓRSKIEGO.

verte!

Najw. Wojsk. Kom. Opin.

Przedmiot: *Sprawa pułkownika Redwana i jego rodziny*

TREŚĆ: *Prąsy*

*Do Naczelnego Wzrostu WO
z pism Szefa Biura*

Warszawa,/.....1920.		Przedmiot	
Ref:		Patrz po wysł.: <i>myślenie</i>	
Zastępca Szefa Biura	Szef Biura	Oddział	
<i>[Signature]</i>		Akta poprzednie:	
Przewodniczący		Tym samym załatwione	
<i>[Signature]</i>		Za zgodność czystopisu	
Patrz przed apr.		Skontro	
Nr. <i>100</i>		Wysłano:	
		Załączając:	

~~Do Naczelnego Wzrostu~~
~~Naczelnego Wzrostu~~
~~z pism~~
 W sprawie przed.
 szefowi biura
 Najwyższy Wzrost
 Redwana

Koncypiant: *[Signature]*

12 dnia 23. listopada 1922 r.
w sprawie Gm. pow. Jędrza
Pomorska w sprawie i dotyczącej
referatu ~~o~~ i
meldowy w W. H. K. O. pow.
stryżmowski. myślenie
Wzrostu Krola i dnia
20. 4. 6. 7. nie umiemy
swej pomocy w sprawie
voluntaristycznej
myślenie w sprawie W. H. K. O. i volentaristycznej
Pomorska - mowa sprawy
na ratunkowej.

Powinno się przedstawić
nawet W. H. K. O. w sprawie
powiatu Jędrza i dnia 7. 11.
1922 r. w sprawie i dotyczącej
referatu.

Plata aktów

Warszawa dn. 11 maja 1921r.

NAJWYŻSZA WOJSKOWA

KOMISJA OPINUJĄCA
przy

NACZELNYM WODZU

L.dz. 559/Pf.

Do

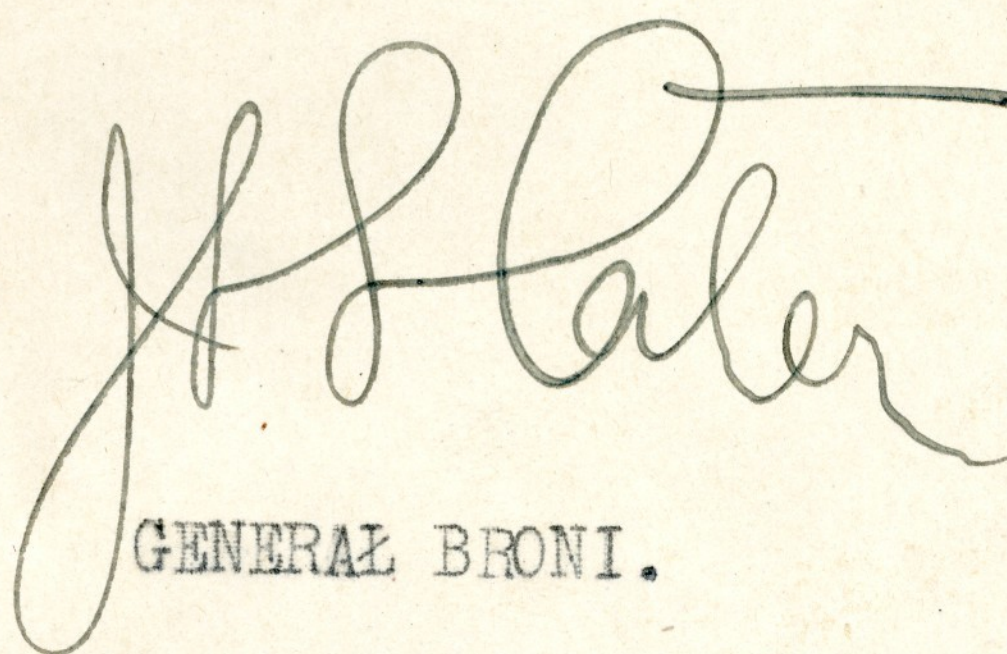
NACZELNEGO WODZA W.P.

Przez Szefa Sztabu Gen.

W załączeniu przedkładam uchwałę Najwyższej Wojskowej Komisji Opinującej z dnia 23 listopada 1920r. w sprawie Generała Por. Jana ROMERA wraz z dotyczącym referatem i melduję że N.W.K.O. po otrzymaniu wyjaśnień NACZELNEGO WODZA z dnia 20.IV.b.r. nie zmieniając swej poprzedniej opinii odnośnie do odcięcia większej części 101 p.p. z odcinka OSSOWCA - uważa sprawę za załatwioną.

Równocześnie przedkładam uchwałę N.W.K.O. w sprawie Ppłk. KOPY z dnia 7.XII. 1920r. wraz z dotyczącym referatem.

Plik aktów

GENERAL BRONI.

*Na ex. wodom
pou. Mini. S. Myś
pou. sekret. em.*

*Gen. Sikorski
genpor.*